

Herning
Kommune

Uddannelsesparathedsvurdering

Kriterier – Barrierer - Støtte

Indhold

Indledning	3
 Lovgrundlag	4
Vurdering af uddannelsesparathed	4
Elevens faglige forudsætninger:	4
Elevens personlige forudsætninger:	4
Elevens sociale forudsætninger:	4
Sådan anvendes vurderingskriterierne i vejledningsprocessen i grundskolen	6
Kriterier for uddannelsesparathed	6
Kriterier for uddannelsesparathed til erhvervsuddannelser - Fagligt	8
Kriterier for uddannelsesparathed til gymnasiale uddannelser - Fagligt	8
Fritagelse for uddannelsesparathedsvurdering	8
For ikke-uddannelsesparate elever, som vælger 10. klasse	9
Uddannelsesparathed – barrierer og støtte	9
Barrierer	9
Faglig støtte	10
Overlevering	10
Læs mere om processen	10

Indledning

Denne folder er udarbejdet af UU-Herning. Den henvender sig til skoler, lærere og andre, der ønsker et dybere kendskab til den proces, der er omkring vurderingen af unges uddannelsesparathed. Folderen er et supplement til den information, der gives til elever og forældre i folderen "10 spørgsmål og svar om vurdering af uddannelsesparathed".

Hensigten med at arbejde med uddannelsesparathed er at tydeliggøre og styrke processen frem mod elevens valg af ungdomsuddannelse.

Uddannelsesparathedsvurderingen skal også medvirke til at skabe klarhed over udviklingspotentialer i forhold til at blive uddannelsesparat.

Ved at sætte fokus på de kriterier, der ligger til grund for vurderingen, kvalificeres dialogen mellem elev, forældre, skole og vejleder. Kriterierne i denne folder er udarbejdet i et samarbejde med Center for Børn og Læring, skolerne og UU.

Fra 1. august 2014 vil uddannelsesparate elever kun modtage kollektiv vejledning fra UU. Hvis de ønsker individuel vejledning, skal de henvende sig til den nationale eVejledning, og de kan derudover søge viden om uddannelserne på den nationale vejledningsside www.ug.dk.

Elever, som er ikke uddannelsesparate, vil modtage en fokuseret vejledningsindsats fra UU. Indsatsen kan foregå både i grupper og individuelt.

Denne folder suppleres af de 10 mest stillede spørgsmål, der giver mere konkret information om processen og dens indhold.

Lovgrundlag

Kapitel 2 i "Bekendtgørelse om uddannelsesparathedsvurdering, uddannelsesplaner og procedurer ved valg af ungdomsuddannelse nr. 839 af 30. juni 2014" og "Lovbekendtgørelse nr. 665 af 20. juni 2014 (Folkeskoleloven) § 13 b".

Vurdering af uddannelsesparathed

Fra 1. august 2014 bliver uddannelsesparathedsvurderingen rykket frem til 8. klasse. Det er skolens leder, der har ansvaret for den foreløbige vurdering.

Vurderingen skal ske på 3 parametre:

Elevens faglige forudsætninger:

- Alle elever, som har et karaktergennemsnit på 4 og derover, er uddannelsesparate.
- På skoler, som ikke giver karakterer, skal skolen vurdere, om den enkelte elev har faglige forudsætninger, som svarer til et karaktergennemsnit på 4.

Elevens personlige forudsætninger:

- Motivation
- Mødestabilitet
- Selvstændighed
- Ansvarsfuldhed
- Valgkompetence

Elevens sociale forudsætninger:

- Samarbejdsevne
- Respekt
- Tolerance

Skolens vurdering skrives i elevens elevplan og på www.optagelse.dk senest den 1. december.

I perioden fra 1. december og frem til 15. januar vurderer UU, om der er nogle af de ikke-uddannelsesparate elever, som kan erklæres uddannelsesparat uden, at der iværksættes en særlig vejledningsindsats, men alene kan blive det ved en fokuseret skoleindsats.

En stor del af eleverne kan umiddelbart vurderes uddannelsesparate til den ønskede uddannelse. I så fald udgør kriterierne begrundelsen for vurderingen.

Hvis en elev vurderes ikke-uddannelsesparat, uddybes kriterierne yderligere i begrundelsen, som sendes skriftligt til forældremyndighedens indehaver.

Skolen skal løbende vurdere om uddannelsesparate elever falder i niveau – fagligt, personligt og/eller socialt – og såfremt det sker, skal eleverne henvises til en revurdering hos UU.

UU kan senere, i dialog med skolen, vurdere, at elevens faglige, sociale og personlige forudsætninger er så væsentligt forbedrede, at der ikke længere er behov for en særlig indsats, hvorefter eleven vurderes uddannelsesparat.

Der iværksættes en særlig skoleindsats og en vejledningsindsats, der har til formål at gøre eleven uddannelsesparat i løbet af 8., 9. klasse eller 10. klasse. Der foretages en generel vurdering i forhold til henholdsvis erhvervsuddannelser og gymnasiale uddannelser. Hvis der både søges en erhvervsuddannelse og en gymnasial uddannelse foretages 2 vurderinger.

Sådan anvendes vurderingskriterierne i vejledningsprocessen i grundskolen

Det er vigtigt at skelne mellem selve vurderingen og den løbende vejledningsproces i grundskolen. Vurderingen kan anskues som et punktnedslag, der vurderer elevens aktuelle uddannelsesmæssige ressourcer og mulige potentialer på baggrund af en viden om eleven. Vurderingen har konsekvens for den unges nære fremtid.

Vurderingskriterierne anvendes som et vejledningsredskab fra 9. klasse.

Kriterier for uddannelsesparathed

UU har tidligere udarbejdet mere sigende kriterier i samarbejde med ungdomsuddannelsessteder i Herning, som videregives som en anbefaling der kan findes under "De 10 mest stillede spørgsmål". Nedenstående nævnes de generelle kriterier:

- ✓ Eleven **viser motivation for uddannelse og lyst til læring**– fx udviser nysgerrighed og lyst over for faget/uddannelsen. Har

en viden om uddannelsen fra fx brobygning og har måske gjort sig tanker om det fag, man efterfølgende vil leve af. Har en viden om forholdet mellem teori og praksis i uddannelsen.

- ✓ Eleven **viser selvstændighed** – fx ved at tage initiativ, kan selv gå i gang med at løse opgaver, kan arbejde vedholdende og kan arbejde uden hele tiden at få hjælp af læreren.
- ✓ Eleven **tager ansvar** – fx er forberedt, overholder aftaler, afleverer opgaver til tiden.
- ✓ Eleven **er stabil** – fx møder til tiden og har lavt/ingen fravær.
- ✓ Eleven **er valgparat** – kan bruge søgefunktioner, søge og anvende viden om uddannelser, reflektere over egne styrker og forudsætninger, træffe et udfordret og kvalificeret uddannelsesvalg på et oplyst grundlag.
- ✓ Eleven viser **respekt** for andre – fx viser forståelse for og accept af andre mennesker, accepterer andre som er anderledes end én selv.
- ✓ Eleven viser **tolerance**, samarbejder med elever, der er anderledes end en selv og fungerer anderledes socialt i klassen.
- ✓ Eleven **samarbejder** med andre – fx laver opgaver sammen med andre, hjælper og modtager selv hjælp, når det er nødvendigt

Kriterier for uddannelsesparathed til erhvervsuddannelser - Fagligt

Fra 1. august 2015 skal en elev have et karaktergennemsnit på minimum 2 i henholdsvis dansk og matematik for at blive optaget på en erhvervsuddannelse. Elever, som har en uddannelsesaftale med en virksomhed, kan altid optages. Som en konsekvens heraf skal prøverne i dansk og matematik afholdes som de første prøver, og resultatet af prøverne skal sendes til den erhvervsuddannelse, som eleven har som sin 1. prioritet. Skolen har ansvaret for at dette sker.

I 9. og 10. klasse opfylder elever, der ønsker en erhvervsuddannelse de faglige forudsætninger for at være uddannelsesparat, hvis pågældende har mindst 2 i gennemsnit af standpunktskaraktererne i hvert af fagene dansk og matematik.

For skoler, der ikke giver standpunktskarakterer eller tilsvarende, afgør den enkelte skole, om det faglige niveau er svarende til mindst 2 i gennemsnit i de nævnte fag.

Kriterier for uddannelsesparathed til gymnasiale uddannelser - Fagligt

Elever der har opnået mindst 4 i gennemsnit af de standpunktskarakterer, der skal afgives i 8. klasse, opfylder de faglige forudsætninger for at være uddannelsesparat.

For skoler, der ikke giver standpunktskarakterer eller tilsvarende, afgør den enkelte skole, om det faglige niveau er svarende til mindst 4 i gennemsnit.

Fritagelse for uddannelsesparathedsvurdering

Der foretages ingen vurdering, hvis skolens leder med inddragelse af eleven og forældre samt UU beslutter, at der ikke skal foretages en uddannelsesparathedsvurdering i 8. klasse. F.eks. hvis eleven tilhører en elevgruppe hvor der skal iværksættes en specialindsats, og eller eleven tilhører målgruppen for særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU).

For ikke-uddannelsesparate elever, som vælger 10. klasse

Skolen skal i samarbejde med UU, i elevens uddannelsesplan, beskrive den indsats, som skal iværksættes i 10. klasse for, at eleven bliver klar til en ungdomsuddannelse.

Uddannelsesparathed – barrierer og støtte

Barrierer

Der kan være en række barrierer for, at den unge ikke kan tage en ungdomsuddannelse. Det kan handle om:

- Ubehandlede såvel som behandlede diagnoser
- Ordblindhed
- Misbrug
- Kriminalitet
- Handicaps
- Psykiske sygdomme eller problemer
- Helbredsmæssige faktorer og fysiske barrierer
- Familieproblemer
- Manglende opbakning fra netværket
- Økonomiske problemer
- Manglende bolig
- Uddannelsesfremmed baggrund

At der er barrierer i den unges liv, betyder ikke nødvendigvis, at man ikke kan tage en uddannelse, men disse faktorer kan være nogle af de bagvedliggende årsager til, at en ung vurderes ikke-uddannelsesparat. Det er væsentligt at vurdere, om barriererne er så omfattende, så den unge ikke vil kunne magte et uddannelsesforløb.

Det kan være, der skal iværksættes støttende tilbud, før den unge går i gang med en ungdomsuddannelse. Eller det kan være, at barriererne kan overkommes ved støtte på uddannelsesstedet.

Faglig støtte

Hvis eleven vurderes uddannelsesparat, selvom karakteren er under det krævede, kan eleven indstilles til optagelsesprøve. Optages eleven tilrådes det at indstille eleven til faglig støtte.

På EUD-området vil graden af behov for støtte være afhængig af den valgte uddannelse og hvilke fag, der anvendes på uddannelsen.

Overlevering

Det er væsentligt at få overleveret en viden om eventuelle barrierer til uddannelsesstedet, så den relevante støtte kan planlægges. Dette bør gøres så tidligt som muligt. Overlevering af oplysninger skal ske i samarbejde med den unge og forældrene, og med forældrenes samtykke.

Læs mere om processen

I "10 spørgsmål og svar om uddannelsesparathed" kan du læse mere konkret om processen fra 8. klasse til du går ud af skolen.